

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
KONKURENCIJSKOG VIJEĆA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2006. GODINU

Sarajevo, svibsnj 2007. godine

KAZALO

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZIJSKO IZVJEŠĆE	4
1.	Nalazi i preporuke	4
1.1.	Sustav internih kontrola	4
1.2.	Planiranje i izvršenje proračuna	4
1.3.	Popis sredstava i izvora sredstava	5
1.4.	Informacioni sustav	5
2.	Korespodencija	6

Privitak 1: Tablica 1 «Izvršenje proračuna za razdoblje 01.01. - 31.12.2006. godine»;

Privitak 2: Komentari na Nacrt Izvješća broj: 01-01-16-414-1-I/07 od 25.05.2007. godine;

Privitak 3: Odgovor na komentare broj: 05-1-16-1-356-2/07 od 30.05.2007. godine.

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i finansijskog poslovanja Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) za 2006. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Konkurencijskog vijeća je odgovorno za finansijska izvješća, za postupanje sukladno zakonima i propisima i uspostavljanje učinkovitog sustava internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonski temelj revizije sadržan je u odredbama Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Sl. glasnik BiH» broj: 12/06). Reviziju smo izvršili sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI («Sl. glasnik BiH» broj: 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijska izvješća sastavljena sukladno važećom zakonskom regulativom i primjenjivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sustava internih kontrola kojim se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine i pouzdano izvješćivanje.
- 1.4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razuman temelj za davanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Konkurencijskog vijeća za 2006. godinu prikazuju u svim značajnim aspektima realno i istinito finansijsko stanje na dan 31.12.2006. godine.

Bez namjere daljeg kvalificiranja našeg mišljenja skrećemo pažnju na unaprijeđenje procesa planiranja i praćenja izvršenja proračuna, na obvezu sveobuhvatnosti popisa sredstava i izvora sredstava i na

potrebu unaprijeđenja informacijskog sustava (točka 1.2., 1.3. i 1.4. Izvješća).

Sarajevo, 07.05.2007. godine

II REVIZIJSKO IZVJEŠĆE

1. Nalazi i preporuke

1.1. Sustav internih kontrola ¹

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta financijskog upravljanja u Konkurencijskom vijeću. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju financijska izvješća, te da li je financijsko upravljanje sukladno postojećim propisima.

Ministarstvo financija i trezora BiH dostavilo je svim korisnicima proračuna Praktični vodič za učinkovitu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine² koji sadržava smjernice u svezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara BiH i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sustava internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa.

Konkurencijsko vijeće je izradilo Pravilnik o internim kontrolama čiji se uspjesi u primjeni očekuju u toku 2007. godine.

Preporučamo rukovodstvu da nastavi započete aktivnosti na primjeni Pravilnika o internim kontrolama, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zlouporaba u poslovanju Konkurencijskog vijeća.

¹ Interne kontrole su jedinstven proces koji uvodi organizacija kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju točnost i pravilnost evidentiranja financijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i ekonomično i uspješno trošenje javnog novca.

² Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sustava internih kontrola od 08.03.2005. godine koju je sačinilo Ministarstvo financija i trezora BiH i Akcioni plan za uspostavu sustava internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila radna grupa za izradu i provođenje Akcionog plana za jačanje sustava internih kontrola, a koju je imenovalo Vijeće ministara BiH Odlukom broj: 277/04 od 16.12.2004. godine.

1.2. Planiranje i izvršenje proračuna

Analizom proračuna ustanovili smo da postoje odstupanja traženog u odnosu na odobreni, kao i odobrenog i izvršenog proračuna, a koje su posljedica određenih slabosti sustava internih kontrola ovog procesa. Ovdje se prije svega misli na to da planiranje nije vršeno na temelju potrebnih ulaznih parametara kao što su analize stvarnih potreba za materijalnim i ljudskim resursima za izvršenje ciljeva i zadataka, kao i realnoj osnovi za blagovremenu popunu upražnjenih radnih mjesta predviđenih u traženom proračunu. S druge strane, Ministarstvo financija i trezora BiH izvršilo je umanjjenje traženog proračuna na stavci «Plaće uposlenih i naknade uposlenih» bez prethodnog usaglašenja sa Konkurencijskim vijećem, što je imalo za posljedicu da je Konkurencijskom vijeću, Vijeće ministara BiH odobrilo iz tekuće pričuve proračuna institucija Bosne i Hercegovine iznos od 107.800 KM za nedostajuća sredstva na poziciji «Plaće uposlenih i naknade uposlenih».

Utvdili smo da Konkurencijsko vijeće nije prekoračilo pojedine proračunske pozicije kao ni ukupan proračun, ali da postoje slabosti u planiranju proračuna koje se odnose na odstupanje između predloženog, odobrenog i izvršenog proračuna kako u planiranom broju zaposlenih tako i u nominalnim iznosima po pojedinoj proračunskoj poziciji, kao i na programu posebne namjene.

Pregled traženog, odobrenog i izvršenog proračuna dan je u Tablici 1. u privitku Izvješća.

S obzirom da je kvalitetno planiranje proračuna, kao strateški važan temelj za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa i veoma značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima, mišljenja smo da je potrebno, prije usvajanja konačnog plana proračuna, uspostaviti kvalitetniju komunikaciju sa Ministarstvom financija i trezora BiH, te usuglasiti stavke na kojima će se izvršiti eventualno umanjjenje prijedloga plana proračuna.

Revizija preporuča da se planiranju i izvršenju proračuna projekata posebne namjene posveti više pažnje, uzimajući u obzir stvarno potrebne resurse za obavljanje planiranih aktivnosti. Ovakav način povezivanja planiranih aktivnosti i finansijskih sredstava značajan je i sa aspekta pravilnog izvješćivanja o izvršenim aktivnostima i postignutim rezultatima projekta.

1.3 Popis sredstava i izvora sredstava

Revizija je utvrdila da Konkurencijsko vijeće nije izvršilo sveobuhvatan popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2006. godine u dijelu koji se odnosi na popis obveza. Naime, popisno povjerenstvo je izvršilo samo popis obveza iskazanih u Glavnoj knjizi Konkurencijskog vijeća za proračunska sredstva i popis obveza prema dobavljačima za program posebne namjene «Competition Advocacy», a da nije izvršila popis ostalih obaveza za navedeni program posebne namjene u iznosu od 1.819,21 KM.

Pored toga što predstavlja obvezu, potpun i sukladno propisima³ proveden popis sredstava i njihovih izvora, doprinosi da u godišnjim finansijskim izvješćima bude iskazan istinit i fer pregled sredstava i izvora sredstava.

Bez obzira što se radi o iznosu koji nije materijalno značajan, Ured za reviziju skreće pozornost na ovaj propust i preporučuje rukovodstvu Konkurencijskog vijeća da je potrebno posvetiti više pažnje prigodom organiziranja i vršenja popisa, te da se popisne aktivnosti obave sukladno računovodstvenim standardima kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

³ Međunarodni računovodstveni standardi; Instrukcija Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine o izradi i dostavljanju finansijskih izvješća proračunskih korisnika – institucija BiH za 2006. godinu

1.4. Informacijski sustav

Utvdili smo da je Konkurencijsko vijeće kreiralo informacijski sustav u sjedištu koji čini lokalna računarska mreža kojom upravlja server, sa aktivnim funkcijama Interneta i elektronske pošte za sve korisnike sustava. Pored stalnih fajl i print servisa, server vrši i funkciju rutiranja, gdje se preko dvije instalirane mrežne karte vrši translacija saobraćaja sa interne lokalne mreže prema Internetu. Na serveru je podešen protokol za dinamičko dodjeljivanje adresa, ali nije implementiran domen kontroler. Korisnici imaju napravljene dijeljene direktorijume na serveru gdje mogu smjestiti svoje podatke, s tim da nisu kreirane dozvole pristupa istim, nego svi korisnici mogu vidjeti sve dijeljene direktorijume. Korisnici na lokalnim računarima imaju administratorska prava pristupa i mogućnost instaliranja softvera i hardvera na istim. Na serveru kao i na klijentima se koristi antivirusni softver čija je licenca istekla, dok su ostali softveri koji su u upotrebi licencirani.

Rezervne kopije podataka sa servera se kreiraju jednom u šest mjeseci na CD mediju i one obuhvaćaju sadržaj koji korisnici prebacuju sa lokalnih računara na svoj direktorijum na serveru, s tim da se ne radi sistemski backup.

Za smještaj servera nije osiguran adekvatan prostor tako da mu svi korisnici mogu fizički pristupiti.

Što se tiče opisa sustava postoje Pravilnici o upotrebi računara, pravljenju rezervnih kopija i zaštiti podataka, s tim da nisu opisane tehničke procedure provođenja prethodnih postupaka.

Kako bi Konkurencijsko vijeće unaprijedilo rad postojećeg informacionog sustava, Ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- **Implementirati domen kontroler na postojećem serveru i kreirati različite nivoe pristupa dijeljenim direktorijumima za korisnike u lokalnoj računarskoj mreži.**
- **Na računarima klijentima ukinuti administratorska prava pristupa korisnicima i time onemogućiti instaliranje nepotrebnog i nepoželjnog softvera.**
- **Instalirati hardverski ruter između servera i konekcije prema Internetu i time povećati nivo sigurnosti sustava.**
- **Za server i sve klijente u mreži izvršiti nadogradnju postojećih antivirusnih licenci.**
- **Rezervne kopije podataka kreirati na mjesečnom nivou kako bi se smanjio rizik gubljenja podataka.**
- **Kako količina podataka nad kojima se prave rezervne kopije na serveru stalno raste, trebalo bi postojeće CD medije na kojima se podaci čuvaju, zamijeniti sa medijima koji su većeg kapaciteta. Jedno od rješenja je nabava eksternog hard diska za čuvanje rezervnih kopija.**
- **Također bi trebalo kreirati backup cijelog servera i time osigurati mogućnost brzog povratka sustava u funkciju u slučaju neželjenih katastrofa.**
- **Prema mogućnostima osigurati adekvatan prostor – server sobu za smještaj servera.**
- **Napisati tehničke procedure za instalaciju sustava, pravljenje rezervnih kopija podataka i cijelog sustava, te sigurnosti sustava.**

2. Korespondencija

Konkurencijskom vijeću je uručen nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji za 2006. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Konkurencijsko vijeće je dostavilo svoje komentare na Nacrt Izvješća.

Uz komentare nisu dostavljeni novi dokazi koji bi mogli uticati na izmjenu naših nalaza navedenih u Nacrtu Izvješća.

Na temelju naprijed iznešenog ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće o Izvršenoj reviziji Konkurencijskog vijeća za 2006. godinu

U privitku Izvješća dostavljamo vam komentare na Nacrt izvješća i odgovor na komentare.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

M.P.